

*Kalaallit Nunaanni meeggat inuuniarnerat
Børns levestandard i Grønland*

Dette hæfte er udgivet på baggrund af rapportserien **Børns levestandard i Grønland**. Rapporterne blev udgivet af MIPI – Videnscenter om Børn og unge i 2007 og er udført for MIPI – Videnscenter om Børn og Unge af antropolog Sissel Lea Nielsen, cand.scient. i folkesundhed, ph.d.-studerende Christina Schnohr og jurist og master i menneskerettigheder Steen Wulff.

Oversættelse dansk-grønlandsk

Tukummeq Qaavigaq

Projektsansvarlig Nina Banerjee

Redaktion Louise Mortensen.

MIPI – Videnscenter om Børn og Unge, 2008.

Foto Carsten Egevang/arc-pic.com + irisager.gl

Forside Carsten Egevang/arc-pic.com

Layout irisager.gl

Tryk Arco Grafisk A/S

Atuagaaraq una Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat pillugu nalunaarusiat tullerit tunuliaqutaralugit saqqummersinneqarpoq. Nalunaarusiat MIPI-mit – Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfimmit – 2007-imi saqqummersinneqarput, MIPI-mit sulitinneqartunit inuup ineriartornera pillugu ilisimatuumit Sissel Lea Nielsen-imit, innuttaasut peqqissusaat pillugu cand.scient ph.d-nngorniamit Christina Schnohr-imit aamma inatsisilerituumit inuillu pisinnaatitaaffiini masterimit Steen Wulff-imit.

Danskisuumit kalaallisuumut nutserisuuvoq

Tukummeq Qaavigaq.

Suliamut akisussaasoq Nina Banerjee

Aaqqissuisoq Louise Mortensen

MIPI – Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfimmit, 2008.

Assiliisoq Carsten Egevang/arc-pic.com + irisager.gl

Forside Carsten Egevang/arc-pic.com

Layout irisager.gl

Tryk Arco Grafisk A/S

Dette hæfte og rapportserien **Børns levestandard i Grønland** er udgivet med økonomisk støtte fra: Augustinus Fonden, Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Grønlands Hjemmestyres Forskningspulje, Knud Højgaard's Fond, Kalaallit Røde Korsiat, Grønlands Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, NAPA/Nordens Institut i Grønland samt Inuuneritta Puljen.

Atuagaaraq una aamma **Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat** pillugu nalunaarusiat tullerit ukunannga aningaasanik ta-piiffigineqarnikkut saqqummersinneqarput: Augustinus Fonden, Kalaallit Nunaanni Ilisimatuutut misissuinernut kommissioni (Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland), Namminersornerullutik Oqartussat Ilisimatusarnermut aningaasaliisartuat, Knud Højgaard-ip aningaasaateqarfia, Kalaallit Røde Korsiat, Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaq pillugu Ilisimatusarnikkut Ingerlatat pillugit Siunnersuisoqatigiit aammalu NAPA/ Nunani Avannarlerni Piorsarsimassutsikkut Attaveqaat kiisalu Inuunerittamut aningaasaliisutigisartakkat.

Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik

Videnscenter om Børn og Unge | Documentation Centre on Children and Youth

Når børn lever med økonomisk knaphed, går det ikke upåagtet hen. Det viser sig blandt andet i den offentlige debat, hvor emner som indkomstforskelle, fattigdom og konsekvenserne af en utilstrækkelig levestandard beskrives og diskuteres i aviser og på websites.

Men der har manglet dokumentation og viden om grønlandske børns levestandard og der er behov for svar på flere spørgsmål. For hvad er fattigdom? Hvor mange børn lever i fattigdom? Og hvilke konsekvenser har økonomisk knaphed og en utilstrækkelig levestandard for børn?

Hvad siger børnene selv? Der er behov for, at dokumentation og diskussioner om børns levestandard inddrager børnene. Børn har selvstændige forståelser af og holdninger til deres liv, som vi kun kan få kendskab til, hvis vi spørger børnene direkte. Dertil er der behov for statistik, der belyser børns vilkår og ikke kun de voksne.

Med rapportserien **Børns levestandard i Grønland** har MIPI – Videnscenter om Børn og Unge ønsket at bidrage til debatten om børns levestandard i Grønland med relevant dokumentation. Rapportserien består af tre rapporter, der fra hver sin faglige vinkel analyserer børns levestandard i Grønland. Derudover indeholder rapporterne også en række anbefalinger fra forfatterne og de børn, der har deltaget i rapporternes undersøgelser.

Rapporterne viser blandt andet, at der er børn i Grønland, der oplever sult og bekymrer sig for, om deres søskende får nok at spise. Der er også børn, der bliver mobbet, og som ikke kan deltage i fritidsaktiviteter på lige fod med andre børn, fordi de kommer fra en familie, der lever i trange økonomiske kår.

I dette hæfte har vi sammenfattet de vigtigste konklusioner og anbefalinger fra rapporterne. Det er vores håb, at hæftet når ud til byer og bygder og alle, der arbejder med og interesserer sig for børn i Grønland. Det er også vores håb, at personer, der arbejder med børn og deres familier, kan anvende hæftet i deres arbejde.

Naaja Nathanielsen
Bestyrelsesforkvinde

MIPI – Videnscenter om Børn og Unge

Meeqqanik aningaasarliorlutik inuusqaqarnera arajutsiuminaappoq. Tamanna inuiaat oqallinnerisigut ilaatigut erserpoq, tassa qulequttat isertitatigut assigiinginnermut, piitsuussusermut aammalu inuuniarnikkut naammaginangitsumik atugaqarnermut tunngasut naqitani aammalu qarasaasiakkut nittartakkani saqqummersinneqarlutillu oqallisigineqartarmata.

Kalaallili meerartaasa inuuniarnerat pillugu uppersaaitit ilisimasallu amigaa-taasimapput, apeqquillu arllallit akineqarnissaat pisariaqartinneqarluni. Tassami piitsuussuseq sunaava? Meeqqat qassit piitsuullutik inuuppat? Aningaasarlior-luni inuuneq inuuniarnikkullu naammaginangitsumik atugaqarneq qanoq ki-nguneqarsinnaappat?

Meeqqat nammineerlutik qanoq oqarpat? Meeqqat inuuniarnerat pillugu up-persaatinik katersinermi oqallinnermilu meeqqat peqataatinnissaat pisari-aqarpoq. Meeqqat inuunertik pillugu nammineerlutik paasinnittaaseqarput isummiussaqlutillu, aatsaallu meeqqat toqqaannartumik aperigutsigut tamak-ku ilisimasaqarfignersinnaavavut. Tamanna angussagutsigu kisisisinnorlugit paasissutissat, meeqqat – inersimasuinnaangitsut – atugaannik ersersitsisut pisariaqartippavut.

MIPI-p – Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfiup – kissaatigaa Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnikkut atugaasa oqallisaanerannut, **Kalaallit Nu-naanni meeqqat inuuniarnerat** pillugu nalunaarusiat tullerit uppersaatinik naleqquttunik tunniussaqaarsinnaassasut. Nalunaarusiat tullerit tassaapput nalu-naarusiat pingasut, Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat aallaavigalugu tamarmik immikkut sammiveqarlutik misissueqqissaarnernik imallit. Taassuma saniatigut nalunaarusiat atuakkiortut meeqqallu – misissuinerne peqataasut – inassuteqaataannik imaqarput.

Nalunaarusiat ilaatigut takutipaat Kalaallit Nunaanni meeraqartoq kaannermik misigisaqartartunik aammalu qatanngutimik naammattunik nerisarernannik isu-makuluuteqartunik. Aamma meeraqarpoq qinngasaartittartunik, aammalu ila-qu-tariinnit aningaasarliortuneersuunertik pissutugalugu meeqqat allat assigalugit sunngiffimmi sammisassanut peqataasannigitsunik.

Atugaaqqami uani nalunaarusiani inerniliussat inassuteqaatillu pingaarnepaat eqikkarsimavavut. Neriutigaarput atuagaaraq illoqarfinnut nunaqarfinnullu, Kalaallili Nunaanni meeqqanik sullissisunut soqtiginnittunullu tamanut, an-ngutissasoq. Aammattaq neriutigaarput inuit meeqqanik taakkulu ilaqtuaan-nik sullissisut sulinerminni atugaaraq atorsinnaassagaat.

Nina Banerjee
Projektansvarlig

MIPI – Videnscenter om Børn og Unge

Rapportserien *Børns levestandard i Grønland* består af tre rapporter og en sammenfatning:

- **Børn med afsavn**
– Interviewundersøgelse med børn og forældre i familier med knap økonomi
- **Børnefattigdom i Grønland**
– en statistisk analyse af indkomstdata for husstande med børn
- **FN's Børnekonvention og barnets ret til en tilstrækkelig levestandard**
- **Børns levestandard i Grønland**
– Sammenfatning af rapportserien Børns levestandard i Grønland del 1, 2 og 3 samt anbefalinger

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat pillugu nalunaarusiat tulleriit nalunaarusianik pingasunik eqikkaanermillu imaqarput:

- **Meeqqat pissakilliortut**
– Ilaqutariinni aningaasarliortuni meeqqanik angajoqqaanillu apersuilluni misissuineq
- **Kalaallit Nunaanni meeqqat piitsuunerat**
– Inoqutigiit meerartallit isertitaat kisitsisinngorlugit paasissutissat atorlugit misissueqqissaarneq
- **Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa aamma naammaginartumik inuuneqarnissamut meeqqap pisinnaatitaanera**
- **Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat** pillugu nalunaarusiat 1-ip , 2-p aamma 3-p eqikkaarneqarnerat kiisalu inassuteqaataat

Nalunaarusiat kalaallisut danskisullu www.mipi.gl-imit aaneqarsinnaapput. Eqikkaaneq aamma tuluttut pigineqarpoq. Rapporterne kan hentes på grønlandsk og dansk på www.mipi.gl. Sammenfatningen findes også på engelsk.

Når familien mangler penge – set fra børnehøjde

Hvordan er det at være barn i en familie, der mangler penge? I rapportserien *Børns levestandard i Grønland* fortæller børn om, hvordan deres familiers knappe økonomi har betydning for deres liv. Børnenes udsagn vidner om, at de ikke har den levestandard, som de har ret til ifølge Børnekonventionen.

Børn fra familier med knap økonomi fortæller, at de ikke har adgang til de materielle goder og sociale aktiviteter, som andre børn har adgang til.

Mange af børnene oplever, at der mangler mad derhjemme. De må undvære madpakken eller spise mindre aftensmad. Hvis man er sulten, er det svært at koncentrere sig i skolen, og flere af børnene fortæller, at de ikke trives i skolen.

Børnene beretter endvidere, at de ikke kan dyrke de samme fritidsinteresser som deres venner, fordi aktiviteter som for eksempel sport koster penge. Det er også dyrt at tage på ferie eller holde fødselsdag med forældre og søskende. Flere af børnene fortæller, at de sjældent laver noget sammen med familien, fordi der ikke er råd.

At leve i en familie med knap økonomi handler derfor om meget mere end at mangle penge til at købe ting og mad for. At vokse op i en familie med knap økonomi kan have store konsekvenser for både et barns sociale liv med venner og familie samt for barnets skolegang og uddannelse.

Ilaqutariit aningaasaqanngikkaangata – meeqqamit isigalugu

Ilaqutariinni aningaasaqanngitsuni meeraaneq qanoq ippa? *Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat* pillugu nalunaarusiani tullerinni meeqqat ilaqutariinni aningaasarliortuni inuunertik oqaluttuaraat, tamatumalu inuunerminnut qanoq sunniuteqarnera oqaluttuaralugu. Meeqqat pillugit isumaqatigiissut naapertorlugu inuuneqarnissaminnik pisinnaatitaaffitsik naapertorlugu inuuniarnikut atugaqannginnerat meeqqat oqaasiisa uppennarsarpaat.

Meeqqat ilaqutariinnit aningaasarliortuneersut oqaluttuarput, meeqqat allat pisinnaasaat pigisat pisinnaanagit inooqataanikkullu sammisassat peqataaffigisinnaanagit.

Meeqqat amerlasuut angerlarsimaffimmini nerisassaqaqannginneq misigisarpaat. Taquaqarnatik atuariatortarput unnuk-korsiutitornikinnerusarlutillu. Kaakkaanni atuarfimmi pisunut malinnaaniarnek ajornakusoortarpoq, atuarfimmi ingerlalluaratik meeqqallu arlallit oqaluttuarput.

Meeqqattaq oqaluttuarput ikinngutitik assigalugit sunngiffimmi sammisassanut peqataasinnaanatik, assersuutigalugu timersorneq akeqarmat. Aammattaq atuanggifteqarnermi angalaneq akisuvoq aammalu angajoqqaat qatanngutillu ilagalugit inuuisi-ornerup nalliuttorsiuiginissaa akisulluni. Meeqqat arlallit oqaluttuarput, akissaqaqannginneq pissutaalluni ilaquttatillu peqatigiillutik qaqutigut iliuuseqartarlutik.

Ilaqutariinni aningaasarliortuni inuuneq imaaginnangilaq pigisanik nerisassanillu pisinissamut akissaqaqannginneq pissutaalluni. Ilaqutariinnili aningaasarliortuni peroriartorneq meeqqap ikinngunni ilagalugit inooqataanissaanut annertuumik sunniuteqarsinnaavoq aammalu ilaqutaanut, atuarnernut ilinniagaqarnissaanullu sunniuteqarsinnaalluni.

Meeqqat angajoqqaallu ilaqutariinni aningaasakillioortuni apersuilluni misissuinerneq allaaserisaq nalunaarusiami uani atuaruk *Meeqqat Pissakillioortut - Ilaqutariinni aningaasarliortuni meeqqanik angajoqqaanillu apersuilluni misissuineq* www.mipi.gl-imi

Læs mere om FN's Børnekonvention og Grønland i rapporten

FN's Børnekonvention og barnets ret til en tilstrækkelig levestandard på www.mipi.gl

"Ilagutariinni isertitakitsuni inuunerup
nuannaarunnaar-sittarpaanga. Inuusuttut allat
aningsaategartuaannartut usorisarpakka
namminerli aningsaategarnanga. Meeqqat
suliffilinnik angajoggaallit usornarput.
Nerisassagannginneg pegginnangilag.
Naammattunik aningsaategaraluarutta
aasakkut sulinnigiffegarnarup
nalaani angalasassagaluarpuqut,
atissarsisinnaassagaluarlutalu.
Sunngiffinni aamma
sikkilertarsinnaassagaluarpunga, tamakkuninnga
pisiinissamut akissagartuugaluarutta"
(Niviariag, 15-inik ukiulik).

At leve i en familie med lav indkomst,
gør mig ked af det. Man misunder
at se andre unge, som altid har penge, når
man selv mangler penge. Man misunder børn
med forældre, der har arbejde. Det er ikke
sundt at mangle mad. Hvis vi havde penge
nok, kunne vi tage af sted på sommerferie,
og vi kunne købe tøj. Jeg kunne også cykle
i min fritid, hvis vi havde penge til at købe
sådan nogle ting.
(Pige, 15 år)

irisager.gl

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa aamma Kalaallit Nunaat nalunaarusiami **Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa aamma naammaginnartumik inuuneqarnissamut meeqqap pisinnaatitaanera** uani www.mipi.gl atuaruk.

Læs hele analysen af interviews med børn og forældre fra familier med knap økonomi i rapporten **Børn med afsavn – Interviewundersøgelse med børn og forældre i familier med knap økonomi** på www.mipi.gl

FN's Børnekonvention og Grønland

FN's Børnekonvention skal sikre børn en række rettigheder, heriblandt retten til en tilstrækkelig levestandard. Det fremgår af Børnekonventionens artikel 27, der fastslår *"ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling"*. Det vil sige, at:

Børn skal have adgang til mad, tøj og bolig

Ifølge Børnekonventionen er mad, tøj og bolig basale nødvendigheder for, at et barn kan have en tilstrækkelig levestandard. Interviewene med børn fra familier med knap økonomi viser, at det ikke er alle børn i Grønland, der har adgang til disse basale nødvendigheder.

Mine forældre har ikke penge lige nu, og derfor bliver jeg let sulten, og mine søskende er også sultne. Jeg lader mine søskende spise, fordi de er yngre end mig. Den mindste er fire år, og den ældste er 11 år. Jeg er selv 14 år og den ældste. Jeg lader mine søskende spise først, fordi de er yngre, og når de ikke har spist op, spiser jeg. Nogen gange spiser jeg først al mad, fordi jeg har et arbejde, også selvom mine søskende sulter.

(Pige, 14 år).

Når jeg tænker på huset, tænker jeg meget over, hvordan jeg kan få skiftet dørene, og få ordnet det sådan, at det ikke isner langs dørene og listerne"

(Dreng, 16 år).

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa aamma Kalaallit Nunaat

FN Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaata meeqqat pisinnaatitaaffii arlallit isumannaartussaavai, tassungaa ilaalluni inuuniarnikut naammaginatumik atugaqarnissamut pisinnaatitaaffik. Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi artikel 27-mi *"meeqqap kialuunniit timikkut, tarnikkut, ileqqorissaarnikut inuttullu ineriartornermini pisariaqartitassaminut piginnaatitaaffeqarnera"* takuneqarsinnaavoq. Tassa imaappoq:

Meeqqat nerisasaqassapput, atisasaqarlutik inissaqarlutillu

Meeqqat pillugit isumaqatigiissut naapertorlugu nerisassat, atisassat ineqarnerlu tassaapput, meeqqap naammaginatumik inuuneqarnissaanut tunngaviumik pisariaqarnerpaat. Meeqqanik ilaqutariinni aningaasarlortuneersunik apersuinerit takutippaat, Kalaallit Nunaanni meeqqat tamarmik, tunngaviumik pisariaqarnerpaanik pissarsisinnaangitsut.

Maannakkorpiag angajoggaakka aningaasaateganngillat, taamaattumik kaaggajaavunga aamma gatanngetikka kaapput. Nerinanga gatanngetikka nerisittarpakka uannit nukarliummata. Nukarleg sisamanik ukiogarpog angajullerlu agganilinnik ukiogarluni. Uanga 14-inik ukiogarpunga angajullersaallungalu. Gatanngetikka siulliullugit neriseggaartarpakka nukarliummata, nerisassallu nungunngikkaangatigit nerisarpunga. Ilaannikkut nerisassat tamaasa siulliullunga nerisarpakka, sulisimagaangama naak gatanngetikka kaakkaluartut.

(Niviarsiarag, 14-inik ukiulik).

"Illu eggarsaatigigaangakku isumaliortagaanga ganog matut taarsersinnaanerlugit, matut killingi sinaakkutillu serminnginniassammata"

(Nukappiarag, 16-inik ukiulik).

Børn skal kunne udvikle sig alderssvarende og fuldt ud

Ifølge Børnekonventionen har et barn ret til at udvikle sig i overensstemmelse med sin alder. I Grønland er der børn fra familier med trange økonomiske kår, der har rollen som små voksne, blandt andet fordi de påtager sig ansvaret for familiens økonomi. Det kan blandt andet hindre børnene i at udvikle sig socialt sammen med vennerne og fagligt i skolen.

Det er sådan, at mine job er for at hjælpe mine forældre økonomisk. (Så din løn går ikke kun til dig selv, men også dine forældre?) Ja, jeg plejer at sende omkring halvdelen af min udbetalte løn til mine forældre, så er resten på min konto, og så hæver jeg dem en gang imellem, når jeg skal bruge dem til mad og andre ting (Hvad kan du bedst lide, at arbejde eller gå i skole?) At gå i skole sammen med kammeraterne (Dreng, 16 år).

Nogle børn fortæller også, at når deres familie mangler penge, påvirker det børnene psykisk. At være ked af det i længere tid eller helt miste modet kan få negativ betydning for børns udvikling.

Forældres lave indkomst påvirker børn og unge, også mig selv. Det kan påvirke mig meget, især fordi jeg er sådan en person, som hele tiden ønsker noget [...] Det påvirker mig, det er som at være inde i mørket, men jeg kan ikke gøre andet end at vente [...] Jeg taber modet, når mine forældres penge er ved at være brugt op (Pige, 14 år).

Meeqqat ukiuminnut naleqquttumik tamakkiisumillu ineriartussapput

Meeqqat pillugit isumaqatigiissut naapertorlugu meeraq ukiuminut naleqquttumik ineriartornissaminut pisinnaatitaavoq. Kalaallit Nunaanni ilaqutariinni aningaasarliortuni meeqqat inersimasuaqqatut inississimasarput, ilaatigut ilaqutariit aningaasaqarnerannut imminnut akisussaasunngortittaramik. Ilaatigut tamakku peqquataallutik meeraq ikinngutini ilagalugit ineriartornissaminut akornuserneqartarpoq atuarfimmillu ilikkagassat ilikkarnissaannut akornuserneqartarluni.

Tassa sulisarpunga angajoggaakka aningaasarsiornikkut ikiorniarlugit. (Tassa akissarsiatit ilinnuinnag atortanngilatit aammali angajoggaannut atortarlugit?) Aap, akissarsiamaa affaasa missai angajoggaannut nassiuttarpakka, sinnerilu kontunnut ikiisarlugit, taava nerisassanik allanillu pisiniarnialeraangama aningaasanik tiguisarpunga (Sorleg nuannarinerwiuk, sulineq atuarnerluunniit?) Kammalaatit pegatigalugit atuarneq (Nukappiarag, 16-inik ukulik).

Meeqqattaq ilaat oqaluttuarput ilaqtatik aningaasarliule-raangata eqqarsaatimikkut sunnerneqartarlutik. Piffissami sivi-sulaartumi nuannaannginneq imaluunniit nikallorluinnarsimaneg meeqqat ineriartornerannut ajortumik sunniunegaar-sinnaavoq.

Angajoggaat isertitakinneerisa meeqqat inuusuttullu sunnertarpei, aamma uanga. Sunnertissinnaasagaanga, pingaartumik inuugama kissategartaannartog [...] Sunnertittagaanga, soorluli taartorsuup iluanut mattunnegaarsimalluni, allatulli iliuusissaganngilanga, utaggiinnartariagarpunga [...] Angajoggaama aningaasaatai nunguleraangata nukissaaruttarpunga (Nivarsiarag, 14-inik ukulik).

Alle børn skal gives lige muligheder

Det fremgår af Børnekonventionen, at alle børn skal betragtes som ligeværdige og have de samme muligheder. Børn må ikke opleve forskelsbehandling, fordi deres familie har en knap økonomi.

Alligevel er der nogen børn, der oplever, at de bliver mobbet i skolen, fordi deres forældre ikke har råd til at give dem de samme ting som deres klassekammerater.

*Når jeg har opdaget, at nogle af mine venner har fået et eller andet nyt, så plejer jeg at fortælle det til mine forældre, og så vil jeg måske gerne have sådan en, for jeg har den fornemmelse, at hvis jeg ikke får sådan en som dem, så vil jeg blive mobbet af de andre, og de vil ikke længere vil have mig som ven
(Dreng, 16 år).*

Der er også børn, der ikke kan gå til de samme fritidsaktiviteter som deres venner, fordi forældrene ikke har råd.

*Jeg vil gerne gå til fodbold, men det koster penge.
(Pige, 13 år)*

Meeqqat tamarmik periarfissinneqassapput

Meeqqat pillugit isumaqatigiisummi allassimavoq meeqqat naligisatut isigineqassasut allallu periarfissaasa assinginiq periarfissaqartinneqassallutik. Ilaqutariit aningaasarliornerat pisutigalugu meeqqat assigiinngisitsinermik misigitinneqaqqusaanngillat.

Taamaakkaluortoq meeqqat ilaasa qinngasaartinneq misigisarpaat, atuaqatit pigisaasa assinginiq angajoqqaat qitornaminnut tunisinissamat akissaqannginnerat pissutaalluni.

*Ikinngutima ilaat arlaanik nutaamik pisaarsimagaangata, angajoggaakka ogaluttuuttarpakka, assinganillu pisaarusuttarlunga, ilimagigakku taamaattumik pisaanngikkuma allanit qinngasaartissallunga, aammalu ikinngutigerusukkunnaassasorisarama
(Nukappiarag, 16-inik ukiulik).*

Aamma meeraqarpoq, angajoqqaamik akissaqannginnerat pisutigalugu, ikinngutitik assigalugit sunngiffimmi sammisassanut ornigussinnaanngitsunik.

*Isikkamik arsaattunut pegataarusukkaluarpunga, kisiannili akegarpoq
(Niviarsiarag, 13-inik ukiulik).*

Børnekonventionen

Konventionen om Barnets Rettigheder kaldes i daglig tale Børnekonventionen. Grønland tiltrådte Børnekonventionen i 1992. Børnekonventionen er retsligt bindende for alle lande, som tiltræder den. Børnekonventionen indeholder en række rettigheder for barnet og en række pligter for myndighederne.

Børnekonventionen fastslår, at et barns forældre eller andre, der har ansvar for barnet, har det primære ansvar for at sikre barnet *"de levevilkår, der er nødvendige for barnets udvikling"*. Børnekonventionen anerkender også, at det ikke er alle forældre, der formår at give barnet en tilstrækkelig levestandard. Det kan blandt andet være på grund af en knap økonomi. Når det er tilfældet, bestemmer Børnekonventionen, at staten har pligt til at gribe ind og hjælpe forældrene.

Børnekonventionen i Grønland

I Grønland fremgår myndighedernes pligt til at gennemføre børns rettigheder af Landstingsforordning om børn og unge. Her står der, at *"Landsstyret er forpligtet til at gennemføre FN's konvention om Barnets Rettigheder"*.

Grønlands egen lovgivning pålægger således myndighederne at gennemføre alle børns rettigheder og imødekomme alle pligter, som er indeholdt i Børnekonventionen.

Meeqqat pillugit Isumaqtigiissut

Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqtigiissut ulluinnarni Meeqqat pillugit isumaqtigiissummik taaneqartarpoq. Isumaqtigiissut 1992-imi Kalaallit Nunaata akuersaarpa. Meeqqat pillugit isumaqtigiissut ip marai meeqqap pisinnaatitaaffiit tunngasut assigiinngitsut aamma oqartussat pisussaaffii assigiinngitsut.

Isumaqtigiissummi nalorninaallisineqarpoq meeqqap angajoqqaavisa imaluunniit allat meeqqamut akisusaasut pingaarnertut akisusaaffigaat *"inuuniarnikkut atukkat meeqqap ineriartorneranut pisariaqartut"* isumanna-assallugit. Aalajangersakkamittaap akuersaarneqarpoq meeqqap naammagintumik inuuniarnikkut atugaqar-nissaanik angajoqqaat tamarmik tunniussissallutik piginnaaneqanngitsut. Tamatumunnga pequtaasinnaasut ilagaat aningaasarlioneq. Meeqqat pillugit isumaqtigiissut aalajangerpa, taamaattoqartillugu naalagaaffik akulerunnissaminut angajoqqaanillu ikiorsiinissaminut pisussaaffeqartoq.

Meeqqat pillugit Isumaqtigiissut Kalaallit Nunaanni

Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiisa malineqarnissaannut pisortat pisussaaffiat meeqqat inuusutullu pillugit Inatsisartut peqqussutaanniippoq. Tassani ima allassimavoq *"Naalakkersuisut pisussaaffigaat Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqtigiissutaata atuutsimissaa"*. Taamaallit Nunaata nammineq inatsisiliaasa meeqqat pisinnaatitaaffiit atuutsinissamat aammalu pisussaaffiit tamaasa Meeqqat pillugit isumaqtigiissummiittut isumaginsaanut pisortat pisussaattipai.

Børns reaktioner

Børn reagerer forskelligt på at komme fra en familie med knap økonomi. Overordnet kan man sige, at børn håndterer situationen aktivt eller passivt.

Aktiv håndtering vil sige, at barnet søger at løse familiens økonomiske situation. Det kan eksempelvis være ved at få et fritidsjob, spare penge op eller deltage i gratis fritidsaktiviteter for børn.

Jeg kan ikke lide at se mine søskende mangle mad og sådan noget [...] Somme tider sparer jeg penge op, og giver noget til mine søskende, når de fx mangler mad eller kunne tænke sig at købe sodavand, giver jeg dem penge"
(Dreng, 16 år)

Passiv håndtering vil sige, at barnet forholder sig undvigende til familiens økonomiske situation. Det kan eksempelvis ske ved, at barnet overbeviser sig selv om, det hverken har behov, ønsker eller forventninger til ting og aktiviteter, der koster penge. Barnet beder ikke sine forældre om noget, der koster penge. Et barn, der håndterer familiens knappe økonomi passivt, kontrollerer sig selv og lærer sig selv at leve uden ting og oplevelser. Det kan føre til både apati og social isolation.

*Jeg har gået til håndbold, men droppede det" (Hvordan kan det være?)
"En dag fik jeg et brev med hjem, hvor der stod, at jeg skulle betale for medlemskab, så droppede jeg det" (Var det på grund af, at I ikke havde råd?)
"Ja" [...] (Kunne du tænke dig at gå til noget andet?) Nej, jeg er vant til bare at være ude at gynge"*
(Pige, 13 år)

Meeqqat qisuariartarnerat

Meeqqat ilaqutariinni aningaasarliortuningaanneersuuner-tik assigiinngitsunik qisuariaatigisarpaat. Ataatsimut oqaatigineqarsinnaavoq taamatut atugaarneq meeqqat iliuuseqarfinginniarlutik imaluunniit ilatsiinnarlutik atortaraat.

Iliuuseqarfinginniarneq tassaavoq meeqqat ilaqutariit aningaasatigut inissisimanerannik aaqqiinernerat. Tamanna pisinnaavoq assersuutigalugu sunngiffimmi suliffeqarnikkut, aningaasanik katersinikkut imaluunniit meeqqat sammisas-saannut akeqanngitsunut peqataanikkut.

*Qatanngutikka nerisassaalegisut
taamaagataaani illu misigisut isigissallugit
nuannarinngilara [...] Ilaannikkut aningaasanik
katersisarpunga, taavalu qatanngutikka
nerisassanik imaluunniit imeruersaatinik
amigaategaraangata aningaasanik tunisar-pakka"*
(Nukappiarag, 16-inik ukiulik)

Ilatiinnarneq tassaavoq ilaqutariit aningaasatigut inissisima-nerannik nigorterineq. Assersuutigalugu meeraq pigisanik sam-missanillu akilinnik pisariaqartitsinani, kissaaqeqarnani ner-iuuteqarnanilu imminut uppersarniartarpoq. Meeraq sunil-luunniit aningaasanik nalilinnik angajoqqaaminut qinusangilaq. Ilaqutariit aningaasarliortnerannut meeraq ilatsiinnarpoq, imminut aqulluni aammalu pigisanik aningaasanik nalilinnik peqarnani misigisassanillu akilinnik misigisaqartarnani inuu-neq nammineerluni ilinniartar-paa. Tamanna sorusussuseqan-ginnermik taamatutaaq inooqataanermit immikkuulernermik kinguneqarsinnaavoq.

*"Assammik arsaqataasaraluar-punga
taamaatiinarsimallungali" (Soormitaava?)
"Ullut ilaanni allakkanik angerlaassivunga,
tassanilu allagavog ilaasortaaner-mut
akiliisassasunga, taava taamaatiinnarpunga"
(Akissagannginner-si pissutigalugu?) "Aap"*
(Niviarsiarag, 13-inik ukiulik).

Anbefalinger til hvordan børns levestandard kan blive bedre

Hvordan kan børn fra familier med knap økonomi få en bedre levestandard? Rapportserien *Børns levestandard i Grønland* præsenterer flere anbefalinger til, hvordan levestandarden for børn i Grønland kan blive bedre.

Anbefalinger fra børn

Børn har selvstændige og klare meninger om, hvordan levestandarden for familier med knap økonomi kan blive bedre. Børn anbefaler, at:

- Uddannelsesniveaueet i Grønland hæves
- Lønningerne bliver højere
- Priserne på dagligvarer sættes ned
- At der er direkte fokus på børn i tildelingen af offentlige midler

*Når forældre ikke har gode jobs, fx er rengøringsarbejdere eller er arbejdsløse, har de knap lige til sig selv. Det kan have konsekvenser for børn og unge, fordi de får det dårligt og får problemer, så derfor må grønlændere uddanne sig for ikke at få et dårligt liv
(Pige, 14 år).*

Meeqqat inuuniarnikkut atugaasa qanoq pitsanngoriartinneqarsinnaanerannut inassuteqaatit

Meeqqat ilaqtariinnit aningaasarliortuninngaaneersut inuuniarnikkut atugaat qanoq pitsanngoriartinneqarsinnaap-pat? Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat pillugu nalunaarusiat tulleriit, Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnikkut atugaasa qanoq pitsanngoriartinneqarsinnaanerannut inassuteqaatinik arlalinnik saqqummiivoq.

Meeqqat inassuteqaataat

Ilaqtariit aningaasarliortut inuuniarnikkut atugaasa qanoq pitsanngoriartinneqarsinnaanerat pillugu meeqqat nammineerlutik ersarisunillu isumaqarput. Meeqqat inassutigaat:

- Kalaallit Nunaanni ilinniagagassuseq qaffanneqassaaq
- Akissarsiat qaffanneqassapput
- Pisiassat ulluinnarni atugassat akikillissapput
- Pisortat aningaasaliissutaanik tunioraanermi meeqqat toqqaannartumik qitiutinneqassapput

*Angajoggaat suliffiluppata, assersuutigalugu eggiaasartuuppata imaluunniit suliffeganngippata, taava atugassaminnik aningaasagannngajattarput.
Meeqqat inuusuttullu nuanninngitsumik inuunegaleranerannik ajornartorsiuteqalernerannillu kingunegarsinnaasarpog, taamaattumik kalaallit ilinniagagartariagarput pitsaanngitsumik inuunegaliissanngikkunik
(Niviarsiarag, 14-inik ukiulik).*

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat-ni annertunerusumik aamma atuarsinnaavat www.mipi.gl-imi Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat pillugu nalunaarusiat 1-ip, 2-p aamma 3-p eqikkarneqarnerat kiisalu inassuteqaataat)

Læs mere i *Børns levestandard i Grønland* – Sammenfatning af rapportserien Børns levestandard i Grønland – del 1, 2 og 3 samt anbefalinger på www.mipi.gl

Hvis børns forældre ikke har så mange penge, og hvis der ikke er mad nok, så vil børnene sulte. Fx kan det være, at faren er arbejdsløs og moderen betaler alle regninger, og så har de 500 kr. i rest, så er der ikke nok til mad. Lønningerne bør være højere! MAD er vigtigt!

(Pige, 14 år)

Butiksvare skal være billigere, fx grøntsager, bananer, æbler og jordbær. De er alt for dyre i disse tider, og børn skal spise mere grønt

(Pige, 13 år).

Penge er noget, som børn og unge mangler, når det gælder mad. For vi kan ikke købe mad. Det vil måske hjælpe, hvis I giver børn flere penge uden at informere forældrene. Giv barnet som mangler mad! Vær sød at hjælpe os!?

(Dreng, 15 år)

Angajoggaat aningaasagar-pallaanngippata, nerisassallu amigar-pata, taava meeggat kaalissapput. Assersuutigalugu ataataq suliffeganngippat anaanaasullu akiligassat tamaasa akilertarpagit, taava 500 kr.-t sinnerutissapput, taava nerisassat amigalissapput. Akissarsiat gaffasinnerusariagarput! NERISASSAT pingaarutegarput! (Niviarsiarag, 14-inik ukiulik).

Pisiniarfimmi nioggutissat akikinnerusariagarput, ass. naatitat, banaanit, iibilit jordbærillu. Ullutsinni taakku akisuallaagaat, meeggallu naatitartornerusariagarput (Niviarsiarag, 13-inik ukiulik).

Meeggat inuusuttullu nerisassagartanngillat aningaasassaganngik-kaangamik.

Nerisassarsisinnaasanninnatta. Immaga pitsaanerussagaluar-pog angajoggaat ilisimateggaarnagit meeggat aningaasanik amerlanerusumik tunisarussigit. Meeggamut nerisassaganngitsumut tunniullugit! Qaa, ikiortigut!?

(Nukappiarag, 15-inik ukiulik).

Anbefalinger fra FNs Børnekomité

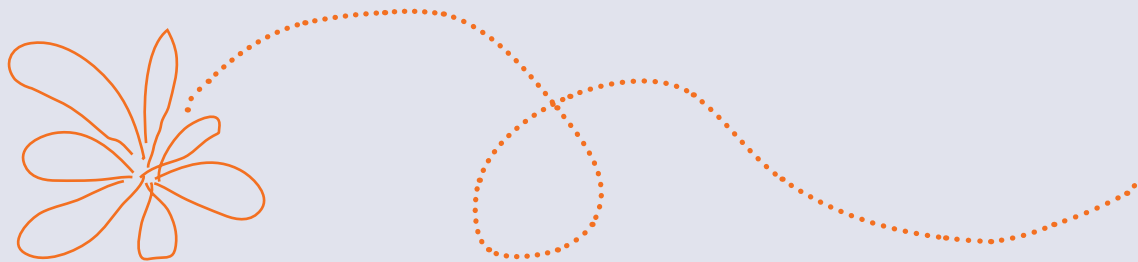
På baggrund af praksis fra FN's Børnekomite indeholder rapportserien en række anbefalinger til, hvordan levestandarden for børn i Grønland kan blive bedre. Det anbefales, at:

- **Støtte marginaliserede familier finansielt og ikke-finansielt**, herunder familier med knap økonomi, og familier der bor i afsides områder.
- **Vedtage en sammenhængende og omfattende handlingsplan til bekæmpelse af børnefattigdom** og realisering af børns rettigheder, som kan implementeres på centrale, regionale og lokale administrative niveauer.
- **Vedtage en officiel fattigdomsgrænse**, som kan danne baggrund for at føre tilsyn med omfanget af fattigdom og vurderinger af, om fattigdommen tiltager eller falder blandt befolkningen.
- **Indsamle og anvende viden om og dokumentation af børns levestandard i landets parlament og hos relevante myndigheder**, herunder etablere database om børnefattigdom og offentliggøre tal, som viser, hvor stor en andel af landets offentlige ressourcer, der benyttes til at forbedre børns levestandard.
- **Styrke koordinationen mellem de forskellige administrative enheder**, som er involveret i realiseringen af børns rettigheder.

FN-ip meeqqat pillugit ataatsimiititaliarsuata inassuteqaatai

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnikkut atugaasa qanoq iliornikkut pitsanngorsaavigineqarsinnaaneratt pillugu Meeqqat pillugit FN-ip ataatsimiititaliarsuata iliortaasia tunngavigalugu nalunaarusiat tulleriit inassuteqaatinik arlalinnik imaqarput. Inassutigineqarpoq:

- **Ilaqutariit allanit avissaartitat**, ilaatigut makkuusut ilaqutariit aningaasarliortut, aamma ilaqutariit avinngarusimasuniittut.
- **Aningaasatigut aningaasaanngitsutigullu tapersorsorneqar-nissaat**. Meeqqat piitsuunerat akiorniarlugu iliuusissanut pilersaarutiniq ataqatigiissunik aalajangiussisoqassaaq aamma-lu meeqqat pisinnaatitaaffii qitiusumi, nunap immikkooruti-ni najukkanilu aqutsisuni piviusunnagortinneqarsinnaasunik aalajangiussisoqassaaq.
- **Inuit qanoq annertutigisumik isertitaqaraangamik piitsuus-susermik eqqugaasarnersut pisortatigoortumik aalajangiiso-qassaaq**, taanna tunngavigalugu piitsuussutsip qanoq siaru-arsimatigenera nakkutigineqarsinnaalissammat aammalu in-nuttaasut akornanni piitsuussutsip annertusiartornera anni-killiartorneraluunniit nalilersorneqarsinnaalissammat.
- **Meeqqat inuuniarnerat pillugu ilisimasanik uppernarsaatissa-nillu nunap inatsisiliortui oqartussaasoqarfillu susassaqartut atuissapput**, taassuma ataaniilluni meeqqat piitsuussusaat pillugu ilisimasanik katersivimmik pilersitsineq kisitsisinillu ta-manut saqqummiussineq, taakkunanimi takuneqarsinnaam-mat pisortat isumalluutaannit qanoq annertutigisut meeqqat inuuniarnerisa pitsanngorsarnerannut atorneqarnerisut.
- **Aqutsinikkut ingerlatsiviit assigiinngitsut** meeqqat pisinnaati-taaffisa piviusunnagortinniarnarannut akuusut akornanni su-linerup ataqatigiissagaanera pitsanngorsarneqassaaq.

Indsatser

Den statistiske analyse af børnefattigdom har vist, at børn er i øget risiko for at leve i fattigdom, hvis de er fra en bygd, har enlige forældre, har mange søskende, har unge forældre, der er yngre end 25 år, og har forældre der begge er født i Grønland.

Kendskab til disse risikofaktorer kan bruges til at tilrettelægge målrettede indsatser, der forbedrer forholdene for særligt udsatte husstande og således mindsker sandsynligheden for børnefattigdom.

Dokumentation

Grundig dokumentation er det bedste grundlag for planlægningen af indsatser mod børnefattigdom i Grønland. Rapportserien *Børns levestandard i Grønland* har flere anbefalinger til, hvordan dokumentationen om børnefattigdom kan blive bedre.

- **Gentagne statistiske analyser** kan anvendes til at følge udviklingen i børnefattigdom i Grønland. Den statistiske analyse af børnefattigdom, som rapportserien *Børns levestandard i Grønland* præsenterer, kan med fordel gentages.
- **Styrkelse og opprioritering af datagrundlag** kan anvendes til mere detaljerede og præcise analyser af børnefattigdom. Det vil blandt andet være en fordel at styrke datagrundlaget med henblik på at undersøge børnefattigdom i henholdsvis byer og bygder yderligere.
- **Analyser, der bygger på indkomstdata for flere år**, vil kunne vise, om der en gruppe børn, der lever i vedvarende fattigdom, og som derfor er særligt udsatte. Analysen vil også kunne sige noget om, hvilke faktorer der ser ud til at fastholde børn i fattigdom, og hvilke faktorer der ser ud til at hjælpe børn ud af fattigdom.

Suliniutit

Meeqqat piitsuussusaannik kisitsisinngorlugit paasisutissat atorlugit misissueqqissaarnerup takutipppaa, meeqqat piitsutut inuunissamut navianartorsiornerusartut nunaqarfimminngaanneerunik, ataasiinnarmik angajoqqaarunik, qatannguterpassuaqarunik, inuusuttunik 25-it inorlugit ukiulinnik angajoqqaarunik, aamma tamarmik Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunik angajoqqaarunik.

Navianartorsiortoqarneranik ilisarnaatinik ilisimasaqalerneq siunnius-salimmik suliniuteqarnissamut atorneqarsinnaavoq, suliniutit illoqatigiit immikkut navianartorsiorut atugaannik pitsanngorsaataasut, taamaallillutillu meeqqat akornanni piitsuussutsip millisarnissaa periffissaqartinniarlugu.

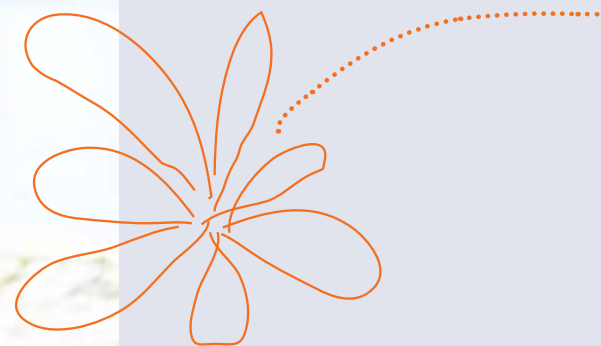
Uppernarsaatinik katersuineq

Kalaallit Nunaanni meeqqat piitsutut inuunissaat akiorniarlugu suliniuteqarnissamut pilersaarusiussagaanni tunngavissaq pitsaaner-paaq tassaavoq uppernarsaatinik sukumiisunik peqarneq. *Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat* pillugu nalunaarusiat tulleriit meeqqat piitsuunerat qanoq ililluni pitsanngorsaavigineqarsinnaa-nersoq pillugu arlalinnik inassuteqaateqarput.

- **Kisitsisinngorlugit paasisutissat atorlugit uteqattaartumik misissueqqissaarnerit** Kalaallit Nunaanni meeqqat piitsuussusiisa qanoq ingerlanerannik malinnaavigninnermut atorneqarsinnaapput. Kisitsisinngorlugit paasisutissat atorlugu misissueqqissaarnerit Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat pillugu nalunaarusiani tulleriinni saqqummiunneqartoq iluaqutaasumik nangeqqinneqarsinnaavoq.
- **Paasisutissat tunngavigissat pitsanngorsarneqarnerat salliutinneqarnerallu** meeqqat piitsuunerannik sukumiinerusumik erseqqinnerusunillu misissueqqissaarnermut atorneqarsinnaapput. Paasisutissat tunngavigissat pitsanngorsarneqarnerat meeqqat illoqarfimmiut nunaqarfimmiullu piitsuussusaasa misissornerannut ilaatigut iluaqutaasinnaassap-put.
- **Ukiuni arlalinni isertitatigut paasisutissanik tunngaveqarlu-ni misissueqqissaarnerit** piitsuujuuannartunik, taamaallillutillu immikkut navianartorsiorunik, meeraqarnerisq takutissinnaassavaat. Misissueqqissaarneruttaaq oqaatigisinnaassavaa pissutsit suut meeqqat piitsutut inuunerannik attassinermut pequtaasarnersut, aammalu meeqqat piitsuunerannit ikior-niarlugit iliuutsit suut atorneqarsinnaanersut.

irisagergl

Fattigdom i Grønland

I Grønland er der ikke en officiel definition på fattigdom. Rapportserien *Børns levestandard i Grønland* anvender blandt andet den definition på fattigdom, der betegnes som relativ fattigdom.

9 procent af alle børn i Grønland lever i relativ fattigdom. I alt er det 1.416 børn, der lever i 576 husstande. Det svarer til ét barn for hver elleve børn i Grønland. Begrebet relativ fattigdom understreger, at der er forskel på, hvad det vil sige at være fattig alt efter hvilket samfund, man befinder sig i. Et barn lever i relativ fattigdom, hvis barnet på grund af familiens knappe økonomi ikke har adgang til de materielle og sociale goder, som andre børn i samfundet almindeligvis har adgang til.

Relativ fattigdom er et fattigdomsmål, der benyttes internationalt blandt andet af UNICEF. Sammenligner man det grønlandske resultat med andre lande, fremgår det, at Grønland har en større andel fattige børn end i de nordiske lande, og en mindre andel end Canada, USA og Storbritannien.

Kalaallit Nunaanni piitsuussuseq

Inuit qanoq annertutigisumik isertitaqaraangamik piitsuussut-simit eqqugaasarnersut Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik aalajangersarneqarsimangilaq. *Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat* pillugu nalunaarusiani tulleriinni piitsuussuseq allanut naleqqiulluni piitsuussusertut aalajangersorneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni meeqqat 9 %-ii piitsuunermet eqqaanartumi inuupput. Tassa katillugit meeqqat 1.416-it, inoqutigiianni 576-isuni inuusut. Tamanna ima isumaqarpoq Kalaallit Nunaanni meeqqat aq-qaniliuppata ataaseq piitsuunermet eqqaanartumut inissisimavoq. Taaguutip piitsuunermet eqqaanartup erseqqissarpaa, inuiaqatigiinni sorlarni najugaqarneq apeqqutaatillugu piitsuussuseq assigiit-tangitsaq. Meeraq piitsuunermet eqqaanartumi inuusarpoq ilaqtariit aningaasarliornerat pissutigalugu, pigisanik inooqataanikkullu iluaqtissanik inuiaqatigiinni meeqqat allat nalinginnaasumik pisin-naasaannik pisinnaannikkaangami.

Piitsuunermet eqqaanartoq nalilernissaanut najoqqutarisat nunanit tamalaanit, soorlu UNICEF-imit atornerqarput. Kalaallit Nunaanni inernerit nunanut allanut assersuukkaanni ersepoq, Kalaallit Nunaanni meeqqat piitsuusut nunani avannarlernut naleqqiullutik amerlanerusut, Canadamulli, USA-mut Tuluilu Nunaannut naleqqiullutik ikinnerullutik.

Nuna Land	Ukioq Ár	Allanit naleqqiullugit meeqqat piitsut (%-nngorlugu) (<50%) Andel børn (%) i relativ fattigdom (<50%)
Norge	2000	3
Finland	2000	3
Danmark	2004	4
Sverige	2000	4
Canada	2000	15
Storbritannien	1999	17
USA	2000	23

Nunani assigiinngitsuni meeqqat allanut naleqqiullugu piitsutut inuusut aggulunnerat

Andele af børn i relativ fattigdom i forskellige lande

Tigusiffigisaq / Kilde:
Luxembourg Income Study 2007.

Piitsuussuseq qanoq nassuiaasorneqarnerseq aammalu qanoq uuttortarneqartarnerseq nalunaarusiami uani atuaraq *Kalaallit Nunaanni meeqqat piitsuunerat – Inoqutigiit meerartallit isertitaat kisitsisinngorlugit paasisutissat atorlugit misissueqqissaarseq* www.mipi.gl-mi. Læs om forskellige måder at definere og måle fattigdom på i rapporten *Børnefattigdom i Grønland – en statistisk analyse af indkomstdata for husstande med børn* på www.mipi.gl

Sådan måles relativ fattigdom

Definition: Et barn klassificeres som fattigt, hvis den disponible indkomst for barnets husstand er mindre end 50 procent af medianindkomsten i Grønland.

Datagrundlag: Både relativ fattigdom og trangsvurderet hjælp fattigdom bliver målt ud fra data om indkomst for samtlige husstande, hvor der bor børn i år 2004.

Trangsvurderet hjælp

Undersøgelsen af børnefattigdom i Grønland viser også, at 39 procent af alle børn i Grønland lever i en husstand, som har modtaget trangsvurderet hjælp i løbet af året. I alt er det 6.142 børn, der lever i 2.821 husstande. Det svarer til fire børn for hver 10 børn i Grønland.

Trangsvurderet hjælp er en social ydelse, som i 2004 indgik i den grønlandske sociallovgivning. Trangsvurderet hjælp tildeles, når andre muligheder for forsørgelse er udtømt.

Risikofaktorer

De statistiske analyser viser, at der er større sandsynlighed for, at et barn lever i fattigdom, hvis det bor i en husstand, der har et eller flere af disse kendetegn:

- Husstandens voksne er under 25 år
- Husstanden har enlige voksne
- Der er mange børn i husstanden
- Husstanden befinder sig i en bygd
- Husstandens voksne alle er født i Grønland

Piitsuunermut eqqaanartoq ima uuttortarneqartarpoq

Nassuiaataa: Meeraq piitsuusutut naatsorsuunneqartarpoq, isertitat tigussaasut Kalaallit Nunaani akissarsiat appasinnerpaasutut inissisimasut 50%-ii ataallugit meeqqap angerlarsimaffigisaani akissarsiat inissisimap-pata.

Paasissutissat tunngavigineqartut: Piitsuunermut eqqaanartoq taamattutaaq pisariaqavissuinnarnut ikiorsiissutinik pisartagaqarluni pissakilliorneq uuttortarneqarput inoqutigiit meerartallit tamarmik 2004-mi aningaasarsiaat pillugit paasissutissat aallaavigalugit.

Pisariaqavissuinnarnut ikiorsiissutinik pisartagaqarneq

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni meeqqani piitsuussuseq pillugu misissuinerup takutippaa Kalaallit Nunaanni meeqqat tamarmik 39 %-ii inoqutigiinni ukiup ingerlanerani pisariaqavissuinnarnut ikiorsiissutinik pisartuni inuusut. Meeqqat katillugit 6.142-t, inoqutigiinni 2.821-ini inuusut. Tassa Kalaallit Nunaani meeqqat quliuppata taakkunannga sisamat. Pisariaqavissuinnarnut ikiorsiissutinik pisartagallit tassaapput isumaginninnikkut tunniuttakkat, 2004-mi kalaallit isumaginninnikkut inatsiliaanniittut. Periarfissaasinnaasut tamarmik iluatsinngitsumik misilererreqaangata pisariaqavissuinnarnut ikiorsiissutit tunniunneqartarput.

Pissutsit navianartorsiulersitsisinnaasut

Kisitsinngorlugit paasissutissat atorlugit aningaasarsianik misissueq-qissaarnerup Kalaallit Nunaanni ilaqutariinni piitsuussutisip ilisarnaataasa ilai saqqummersippai. Meeqqat akornanni piitsuulluni inuusooqarnissaa ilimananarsiarpoq inoqutigiinni ilisarnaat imaluunniit ilisarnaatit arlallit makkuusut atuukkaangata:

- Inoqutigiinni inersimasuusut ukiui 25 inorlugit ukioqarpata
- Inoqutigiinni inersimasut kisimiittuuppata
- Inoqutigiinni meerartarineqartut amerlappata
- Inoqutigiit nunaqarfimmiippata
- Inoqutigiinni inersimasuusut tamarmik Kalaallit Nunaani inunngorsimappata.

Vil du vide mere om børns leveforhold i Grønland?

Børn med afsavn – Interviewundersøgelse med børn og forældre i familier med knap økonomi – Børns levestandard i Grønland – del 1, Nielsen, S.L.; Wulff, S., MIPI 2007

Børnefattigdom i Grønland – en statistisk analyse af indkomstdata for husstande med børn – Børns levestandard i Grønland – del 2, Schnohr, C.; Nielsen, S. L.; Wulff, S., MIPI 2007

FN's Børnekonvention og barnets ret til en tilstrækkelig levestandard – Børns levestandard i Grønland – del 3, Wulff, S.; Nielsen, S. L. Nielsen, MIPI 2007

Børns levestandard i Grønland – Sammenfatning af rapportserien Børns levestandard i Grønland – del 1, 2 og 3 samt anbefalinger, Nielsen, S. L.; Schnohr, C.; Wulff, S., MIPI 2008

Statistik om børn og unge i Grønland 2007-2008 med tema om god trivsel. MIPI 2008

Statistik om børn og unge i Grønland 2005 med tema om børns og unges adgang til pasning, skole og fritidsaktiviteter. MIPI, 2005

Familiers levevilkår 2004 – Kommenteret Statistik, MIPI & Familiedirektoratet, 2004

Notat om unge med god trivsel, Dahl-Petersen, I; Pedersen, C. P. & Bjerregaard, P; MIPI , PAARISA og Statens Institut for Folkesundhed, 2007

Notat om selvmordstanker og selvmordsforsøg blandt unge i Grønland, Dahl-Petersen, I; Pedersen, C. P. & Bjerregaard, P; MIPI , PAARISA og Statens Institut for Folkesundhed, 2007

Børn og unge i Grønland – en antologi, Kahlig, W; Banerjee, N (red.); MILIK Publishing, 2007

De fleste af ovenstående publikationer og meget mere viden kan hentes på www.mipi.gl

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnikkut atugaannik ilisimasaqalernerorusuppit?

Meeqqat pissakilliortut – Ilaqutariinni aningaasarliortuni meeqqanik angajoqqaanillu apersuilluni misissuineq – Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat, suliap immikkoortua siulleq, Nielsen, S.L.; Wulff, S., MIPI 2007

Kalaallit Nunaanni meeqqat piitsuunerat – Inoqutigiiit meerartallit isertitaat kisitsisinnorlugit paasisutissat atorlugit misissueqqissaarneq – Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat – imm. 2, Schnohr, C.; Nielsen, S. L.; Wulff, S., MIPI 2007

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa aamma naam-maginartumik inuuneqarnissamut meeqqap pisinnaatitaanera – Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat – imm. 3, Wulff, S.; Nielsen, S. L. Nielsen, MIPI 2007

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat – Kalaallit Nunaanni meeqqat inuuniarnerat pillugu nalunaarusiat 1-ip, 2-p aamma 3-p eqikkarneqarnerat kiisalu inassuteqaatit, Nielsen, S. L.; Schnohr, C.; Wulff, S., MIPI 2008

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pillugit kisitsisitigut paasisutissat 2007/08 ajunngitsumik inuuneqarneq sammisaralugu. MIPI 2008

Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pillugit kisitsisitigut paasisutissat 2005 Meeqqat inuusuttullu paaqqutarineqarnissamut, atuarfimmut aamma sunngiffimmi sammisassaqtitsinernut periarfissaat sammisaralugu. MIPI, 2005

Ilaqutariit inuuniarnermini atugarisaat 2004 Kisitsisit qulaajaanertallit, MIPI & Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik, 2004

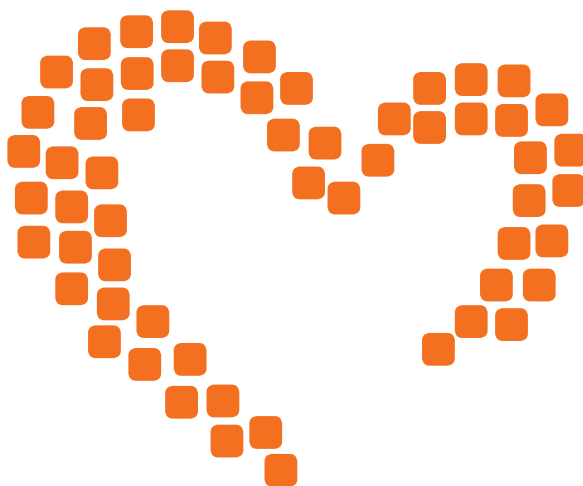
Inuusuttut akornanni atugarissaarneq pillugu allakkiaq, Dahl-Petersen, I; Pedersen, C. P. & Bjerregaard, P; MIPI , PAARISA og Statens Institut for Folkesundhed, 2007

Kalaallit Nunaanni inuusuttut akornanni imminornissamik eqqarsaatit imminoriarnerillu pillugit allakkiaq, Dahl-Petersen, I; Pedersen, C. P. & Bjerregaard, P; MIPI , PAARISA og Statens Institut for Folkesundhed, 2007

Meeqqat inuusuttullu, Kalaallit Nunaanni – allaaserisat katersat, Kahlig, W; Banerjee, N (aaqq.); MILIK Publishing, 2007

Saqqummersitat qulaanni allasimasat amerlanersaat ilisimasassarpasuillu allat www.mipi.gl -mit aaneqarsinnaapput.

Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Iisimasaqarfik

Videnscenter om Børn og Unge | Documentation Centre on Children and Youth